

## ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-092 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзуи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносии фардӣ ва ғурӯҳӣ дар таърихи фалсафа» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03-таърихи фалсафа (илмҳои фалсафӣ)

Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна ба таҳқиқи яке аз мавзуҳои актуалии таърихи фалсафа (масъалаи худшиносӣ) бахшида шудааст. Муаллифи диссертатсия муваффақ гардидааст, ки бо далелҳои муътамади илмӣ муҳимияти мавзуи мавриди таҳқиқи худро исбот намояд. Комиссия бо андешаи диссертант дар мавриди он, ки «тағйироти кулӣ, ки дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоию фарҳангии ҷаҳон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даври муосир ба вуқӯ мепаёванданд, тақозо мекунанд, ки ҳар як сокини ҷумҳурӣ бештар аз пештар ба решаҳои таърихӣ, анъанаҳои мусбати пешинаи ниёгон ва мероси фарҳангии онҳо рӯ оварда, онҳоро бо дарназардоштани талаботи замони муосир дар таҳкими ҳувияти хеш ва миллати худ мавриди истифода қарор диҳанд ва дар амалияи иҷтимоӣ ҷойгоҳи худро муайян созанд», қомилан мувофиқ мебошад.

Масъалаи худшиносӣ дар замони муосир мубрамияти тоза касб намуда, тақозо менамояд, ки арзишмандтарин назариёти мутафаккирони гузашта ва муосирро таҳқиқ ва таҳлил намуда, барои тарбияи насли муосир истифода намоем. Дар ин самт рисолаи номзодии Болтаева М.Н. қадами устувор дар самти шинохти моҳияти худшиносӣ буда, дорои арзиши баланди назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Далели дигари унвонҷӯ доир ба муҳимияти мавзуи таҳқиқотии худ, ки «бунёди давлати миллӣ, ташаккул ва рушди давлатдорӣ миллӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо бадастории истиқлолияти давлатӣ идеологияи қаблӣ шуравиро иваз намуд, имрӯз ба яке аз рукҳои

асосии сиёсати давлатӣ табдил ёфта, тақозо мекунад, ки дар амалишавии чунин сиёсат тамоми шаҳрвандон ҳиссагӯзор бошанд» низ, асоснок мебошад. Мутаассифона, раванди бегонашавию бегонапарастӣ аз дигарон дида, миёни насли муосири миллати тоҷик зиёдтар ба назар мерасад. Рушди мунтазами ҳуҷуҷотпарастию таассуби динӣ ва раванди густариши бегонашавию бегонапарастӣ дар байни насли наврасу ҷавон тақозо менамояд, ки таҳқиқотҳои илмӣ дар самти шинохти табиат ва моҳияти инсон ва худшиносӣ ҳудуди зиёдтар анҷом шуда, натиҷаҳои он бахри тарбияи ин қишр пешниҳод шавад. Бо назардошти ин ва дигар андешаҳои дар диссертатсия овардашуда, метавон мавзӯи таҳқиқоти рои барои ҷомеаи муосири тоҷик актуалӣ баҳогузорӣ намуд. Яъне, диссертатсияи Болтаева М.Н. ба яке аз мавзӯҳои муҳими таърихи фалсафа бахшида шудааст. Аз ин нуқтаи назар мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ва автореферати он ба соҳаи таърихи фалсафа, ки аз рӯи он ба шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-092 ҳуҷуқи қабули диссертатсияҳо дода шудааст, мутобиқат менамояд.

Мавзӯ ва мазмуни диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна бо шиносномаи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа, мувофиқ мебошад. Ҳамчунин, таҳқиқот ба талаботи самтҳои афзалиятноки илм ва Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017 таҳти №5/2 тасдиқ шудааст, мувофиқат менамояд.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 6 мақолаи илмӣ, ки аз онҳо 3 тояшон дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъри расонида шудаанд, инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 (Тағйири иловаҳо аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, пурра мувофиқат менамоянд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дорои хусусияти илмӣ буда, арзиши назариявӣ ва амалӣ дошта, эътимоднокии кори диссертатсиониро таъмин кардаанд. Дар диссертатсияи Болтаева М.Н. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё сарчашма мавҷуд набуда, ҳамаи манбаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъҳаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки мувофиқ ба меъёрҳои муқарраргардида нисбат ба қорҳои илмӣ ва аз ҷиҳати шудани банди 37-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» гувоҳӣ медиҳад.

Пешниҳод карда мешавад, ки ба ҳайси муқарризони расмӣ оид ба диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовнаро дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз ҷиҳати ихтисоси 09.00.03 - Таърихи фалсафа, мутахассисони зерин таъйин карда шаванд:

- Раҳимов Муҳсин Ҳусейнович – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи илмҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.Осимӣ;
- Бердиев Шохназар Пирназарович – номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни.
- Ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улӯғзода таъйин карда шавад.
- Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.
- Пешниҳод карда мешавад, ки барои ҷопи автореферати диссертатсия иҷозат дода шавад.

Комиссияи эксперти диссертатсияи Болтаева М.Н.-ро дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносии фардӣ ва ғурӯҳӣ дар таърихи фалсафа» таҳқиқ намуда, муайян кард, ки он аз ду боб ва шаш зербоб иборат буда, боби якум «Асосҳои илмӣ-методологии таҳқиқи масъалаи худшиносӣ

ҳамчун проблемаи фалсафӣ ва инъикоси ҷанбаҳои концептуалии он дар таърихи фалсафа аз даврони қадим то оғози асри XX» хусусияти методологию заминавӣ дошта, масъалаи асосӣ ба боби дуюм «Ҷанбаҳои концептуалӣ, назариявӣ ва амалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи даврони муосир (аз ибтидои асри XX-XXI)» тааллуқ дорад. Аз ин лиҳоз, комиссия пешниҳод менамояд, ки ҷиҳати комилан ҷамоҳанг гардидани он бо мундариҷа ва мазмуни диссертатсия унвони он таҳрир ва «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» муайян карда шавад.

Комиссияи экспертии диссертатсияи Болтаева М.Н.-ро дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносии фардӣ ва гурӯҳӣ дар таърихи фалсафа» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа, дар асоси талаботи банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

#### ҚАРОР ҚАРД:

1. Бо мақсади комилан ҷамоҳанг шудани мундариҷа ва мазмуни диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна пешниҳод карда мешавад, ки унвони он таҳрир гардида, аз «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносии фардӣ ва гурӯҳӣ дар таърихи фалсафа» ба «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» иваз карда шавад.

2. Диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзӯи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 -Таърихи фалсафа барои ҷимоя қабул карда шавад.

3. Муҳаққиқони зерин, ки корҳои илмиашон ба ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мувофиқатдоранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод карда шаванд:

- Раҳимов Муҳсин Ҳусейнович – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи илмҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.Осимӣ;

- Бердиев Шохназар Пирназарович – номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни.

4. Ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улугзода таъйин карда шавад.

5. Барои наشري эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

6. Барои ҷопи автореферат бо ҳукуки дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

**Раиси комиссия:**

доктори илмҳои фалсафа, профессор

Содиқӣ Н.Н.

**Аъзои комиссия:**

доктори илмҳои фалсафа, профессор

Маҳмадҷонова М.Т.

доктори илмҳои фалсафа, профессор

Зиёев И.Ғ.

“ 9 ” июни соли 2025